

Phau Ntawv Qhia Txog Kev Yooj Yim

Lub Dag Zog Kev Ywj Pheej Hluav Taws Xob

Yuav Ua Li Cas Cov Ntsiab Cai ntawm Lub Dag Zog Kev Ywj Pheej Thiaj Yuav Coj Peb Mus Rau Kev Ncaj Ncees Ib Puag Ncig?

Phau ntawv qhia kev yooj yim no yog tsim los qhia thiab tuav cov kev sib tham muaj txiaj ntsig los ntawm kev ncaj ncees lub zog hluav taws xob. Peb cia siab tias qhov kev cob qhia no tuaj yeem siv los ua ib qho cuab yeej los sib sau ua ke ntawm peb tus kheej hauv kev sib tham hauv zej zog, hauv paus hauv kev lag luam thiab kev ncaj ncees hauv zej tsoom, thaum peb dhia mus rau hauv cov ntsiab lus ntawm kev tsim hluav taws xob, nws cov kev cuam tshuam rau lub ntiaj teb, thiab qhov uas yuav ua tau hauv kev ua kom ywj pheej ntawm lub zog hluav taws xob.

Cov Khoom Uas Xav Tau

- [Khoom plig los ntawm Niam Ntiaj Teb \(Gifts from Mother Earth\)](#) (luam tawm)
- [Hloov Kho Cov Chaw \(Transformation Sites\)](#) (luam tawm)
- [Cov Ntsiab Cai ntawm Zog Hluav Taws Xob Kev Ywj Pheej](#) (luam tawm)
- Nplooj ntawv
- Cov cim
- Daim ntaub nplaum

Cov Kauj Ruam Yooj Yim

A. Kev Taw Qhia: Peb yog leej twg? Leej twg nyob ntawm no? Lub hom phiaj rau hnub no [10 feeb]

B. Khoom plig los ntawm Niam Lub Ntiaj Teb (Gifts from Mother Earth) [20 feeb]

1. Kom cov neeg koom nrog tuav lub rooj los zaum thiab zaum ua ib pab pawg loj. Siv cov khoom plig uas luam tawm los ntawm cov duab Niam Lub Ntiaj Teb, nias rau ntawm Niam Lub Ntiaj Teb nyob nruab nrab ntawm chav, ib puag ncig los ntawm cov khoom siv ntuj tsim uas hloov mus ua lub zog hluav taws xob.
2. Siv sij hawm ib plig rau cov neeg koom nrog hauv qhov chaw, cov khoom siv hluav taws xob uas siv dua tshiab tau thiab tsis tuaj yeem siv tau uas yuav tau txais khoom plig los ntawm Niam Lub Ntiaj Teb. Nco ntsoov lub ntiaj teb thiab nws ib puag ncig lub zog hluav taws xob tsim cov peev txheej:

Cov peev txheej ntuj tsim Niam Lub Ntiaj Teb

Cov khoom nyob ib puag ncig Niam Lub Ntiaj Teb yog cov khoom plig uas nws tau muab pub rau peb. Cov no yog ntiaj teb cov peev txheej ntuj. Qee yam ntawm cov peev txheej ntuj tsim rov siv dua tshiab tau (xws li cov pa ntawm lub hnub ci, cua), muaj lwm cov peev txheej uas muaj tsawg thiab yuav siv sij hawm ntau phav phav lub xyoo mam rov qab tshwm sim dua (xws li roj, thee, uranium- AKA Fossil Fuels). Txawm hais tias cov peev txheej no yuav rov ua dua tshiab tau los sis tsis tsim dua tshiab tsis tau, peb tseem yuav tsum nco ntsoov tu vim tias yog ib qho khoom plig uas ntuj tsim los. Qhov tseem ceeb tshaj plaws lawm uas yuav tsum nco ntsoov thiab qhia peb tus kheej txog qhov tseeb tias tsis muaj leej twg yog tus tswv ntawm cov peev txheej no, tab sis qhov tseeb, cov peev txheej no yog cov khoom plig pub rau peb txhua tus los txhawb peb txoj kev xav tau hauv kev ua cuab yim neej nyob. Nws yog ib qho tseem ceeb kom muaj kev hwm thiab nco ntsoov txog peb cov kev xav tau ntawm peb thiab peb siv cov peev txheej no li cas.

Peb hloov pauv cov khoom plig uas tsis tuaj yeem siv tau ntxiv dua tshiab txhawm kom tau raws li peb cov kev xav tau siv ncaj qha mus rau ntawm lub zog zej, uas thaum kawg lawm yuav ua rau muaj huab cua txhaum thiab lwm yam teeb meem hauv zej tsoom. Nws yog ib qho tseem ceeb tshaj plaws kom ntseeg tau tias yuav tsum tau hloov peb los ntawm kev rho tawm, ntawm cov roj US fossil kev lag luam thiab koj peb mus rau kev siv hluav taws xob rov ua dua tshiab tau uas muaj kev ncaj ncees, ruaj khov, thiab rov ua hauj lwm dua tau.

3. Npaj pib tso cov ntawv luam tawm Hloov Chaw nrog ze ze rau ntawm cov peev txheej ntuj tsim. Siv cov lus nug tseem ceeb koj los sib koom ua ke tso rau txhua qhov chaw:
  - a. Dab tsi yog qhov chaw uas cov peev txheej ntuj hloov mus rau lub zog hluav taws xob?

Npaj cov duab luam tawm ntawm txhua qhov chaw hloov pauv raws li cov neeg koom nrog; luv luv tham txog qhov cuam tshuam rau txhua qhov chaw ua rau peb ib puag ncig ua ntej nqis tes ua qhov tom ntej:

- a. Lub Chaw Lim (Refineries)
  - i. Lub Chaw Tsim Roj (Refineries) siv ntau lub zog hluav taws xob thiab dej, tsim cov dej khib nyiab ntau, tso cov pa phem rau saum tej huab cua, thiab tsim cov khoom pov tseg uas rau nyuaj heev yuav tu tej khoom pov tseg no.
- b. Tus Kav Roj thiab Roj Gas (Oil and Gas Pipelines)
  - i. Cov dej xau, kev tso cov pa txhaum tawm, thiab lwm yam kev puas tsuaj los ntawm cov kav dej ntws tuaj yeem muaj kev phom sij rau cov tsiaj qus, av muaj kuab lom, thiab ua rau muaj tej huab cua txhaum nkag nrog tej dej hauv zos.
- c. Chaw Tsim Hluav Taws Xob (Power Plants)
  - i. Tss cov mercury thiab ntau lab tons ntawm cov pa roj carbon dioxide - qhov tseem ceeb tshaj plaws uas yog ib cov roj hauv tsev thiab muaj feem uas rau muaj kev hloov pauv huab cua thoob ntiaj teb.
- d. Distribution thiab Transmission Lines
  - i. Thaum muaj kev coj cov hlua hluav taws xob (power lines) thiab lawv txoj kev nkag mus hauv thaj chaw tsis tau muaj kev txhim kho, lawv tuaj yeem cuam tshuam tsis zoo rau hav zoov, hav dej, thiab lwm thaj chaw ntuj tsim.

C. Zej zog lub zeem muag[20 feeb]

1. Thaum tseem sib sau ua ke nyob rau hauv ib pab pawg loj, txhawb kom cov neeg koom nrog muaj kev koom tes hauv kev npau suav txog qhov muaj kev nyab xeeb, muaj kev ruaj ntseg, thiab ib puag ncig muaj kev ncaj ncees. Ua kom yooj yim rau kev sib tham uas siv cov lus nug tseem ceeb:
  - a. Dab tsi ua rau lub zog hluav taws xob rov ua dua tshiab tau?
  - b. Vim li cas lub zog hluav taws xob rov ua dua tshiab tau thiaj suav tias zoo dua rau ib puag ncig [thiab thaum kawg lawm yog peb]?
  - c. Nyob qhov twg hauv koj lub zej zog ib puag ncig koj tuaj yeem pom cov chaw siv hluav taws xob txuas rov tsim dua tshiab tau (xws li hauv koj lub vaj, ntawm koj lub tsev kawm ntawv, ntawm qhov chaw hauv koj lub zej zog)?

Zeig zog lub suab lus = Kev Ywj Pheej Lub Zog Hluav Taws Xob

Qhov kev sib tham no yog thawj kauj ruam hauv Kev Ywj Pheej Lub Zog Hluav Taws Xob! Thaum peb sib sau ua ke xav txog qhov twg uas cov peev txheej hluav taws xob rov tsim dua tshiab tau tuaj yeem nyob hauv peb cov zej zog tau, peb tab tom ua thawj kauj ruam ntawm kev tswj hwm cov peev txheej hluav taws xob thiab kev txiav txim siab tsim cov tuam txhab tsim hluav taws xob thiab, txhawb peb cov zej zog kom muaj dag zog los tsim peb lub zej zog.

D. Cov ntsiab cai ntawm Lub Zog Hluav Taws Xob Kev Ywj Pheej [25 feeb]

1. Tshaj tawm [Cov Ntsiab Cai ntawm Zog Kev Ywj Pheej](#) sau rau txhua tus neeg koom. Qhia kom lawv saib xyuas txhua lub ntsiab cai luv luv.
2. Teem kaum lub chaw rau Cov Ntsiab Cai ntawm Lub Zog Hluav Taws Xob Cov Txiaj Ntsig Kev Ywj Pheej. Ntawm txhua qhov chaw, kaw ib qho ntawm kaum Lub Ntsiab Cai ntawm Kev Ywj Pheej Lub Zog Hluav Taws Xob.
3. Muab cov neeg koom nrog rau txhua qhov chaw ua khub los sis pab pawg me, saib txog lub hauv paus ntsiab lus cuam tshuam nrog txhua lub chaw raws li lawv tau muab.
4. Thaum nyob ntawm lawv qhov chaw lawm, qhia cov neeg koom nrog sib tham, sib qhia lawv cov kev xav thiab kev txhais lus rau lub hauv paus ntsiab lus. Txhawb kom ib tus tswv cuab ntawm txhua lub chaw sau ntawv, saib txog qhov zoo sib xws thiab qhov sib txawv ntawm txhua pab pawg neeg nkag siab txog lub hauv paus ntsiab lus. Thaum txhua tus neeg koom tes tau sib koom, kom lawv ua hauj lwm ua ke los tsim kom muaj kev nkag siab txog txoj cai (xws li nws txhais tau li cas rau lawv hauv kev xyaum, muaj txiaj ntsig li cas rau lawv cov zej zog, lawv cov kab lis kev cai, thiab lwm yam). Tso cai li- 15 feeb rau kev sib tham thiab sib sau ua ke.
5. Muab sij hawm rau cov neeg tuaj koom ob peb feeb los piav qhia lawv cov ntsiab lus rau ntawm pawg loj. Mus rau ntawm cov chaw, kom cov neeg tuaj koom qhia lawv lub hauv paus ntsiab lus thiab kev nkag siab nrog cov pab pawg loj. Txhawb pab pawg loj kom nug lawv cov lus: yog tias lawv pom zoo, lawv txhais cov ntsiab lus li cas, thiab lwm yam.

E. Lub Zog Kev ywj pheej, rau peb [15 feeb]

1. Sau cov neeg tuaj koom rov qab mus rau ntawm lub voj voog pawg loj. Rub los ntawm cov hauj lwm yav dhau los thiab teev npe ntsiab lus rau pawg txhua lub hauv paus ntawm ntsiab lus, ua hauj lwm ua ke los txiav txim siab seb Lub Zog Hluav Taws Xob Kev Ncaj Ncees txhais li cas rau lawv thiab lawv cov zej zog.
2. Raws li cov neeg koom qhia, sau cov kab lus thiab cov ntsiab lus ntawm lub rooj tsav xwm. Thaum cov pab pawg tau txais kev pom zoo, sau cov ntsiab lus ntawm lub rooj tsav xwm.

F. Kev Xav & Kaw Xaus [10 feeb]

1. Xaus lus; Cov neeg koom tau kawm dab tsi? Lawv yuav qhia dab tsi rau cov neeg hauv zej zog? Dab tsi tseem tsis tau teb?
2. Ua tsaug rau cov neeg koom nrog lub sij hawm thiab kev koom tes; peb cia siab tias lawv tau kawm tej yam tshiab thiab muaj lub dag zog los txuas ntxiv kev sib tham zoo li hnuv no.